

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามวัยของเด็กก่อนวัยเรียน
2. เพื่อศึกษาแนวคิดด้านจริยธรรมของเด็กช่วงอายุ 4 - 6 ปี
3. เพื่อศึกษา พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กไทย ในช่วงระดับอายุและเพศที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กก่อนวัยเรียน อายุ 4 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล ปีการศึกษา 2522 จำนวน 120 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมสำหรับก่อนวัยเรียน ในขอบเขตของจริยธรรม 8 หัวข้อ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น และได้นำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วจนเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีและรวบรวมกันความข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมและความพร้อมทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียน

2. สร้างแบบทดสอบความพร้อมทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
3. สุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อทดสอบแบบทดสอบที่สร้างขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การวิเคราะห์ข้อทดสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาระดับความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % แล้วนำไปเปิดตาราง จุง เท ฟาน
2. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยวิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20)
3. ทดสอบความแตกต่างด้านจริยธรรมระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยใช้ t -test
4. ทดสอบความแตกต่างด้านจริยธรรมในระดัยอายุทั้ง 3 โดยใช้ F -test และใช้ q -Statistic แบบ Newman Kuel ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของกลุ่มต่าง ๆ หลังจากพบว่า การทดสอบด้วย F -test มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อทดสอบเป็นรายข้อพบว่าแบบทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ
2. ความเที่ยงของแบบทดสอบแสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปใช้ได้

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่อยู่ในช่วงอายุก่อนวัยเรียนไม่มีความแตกต่างกันในด้านจริยธรรม ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และในทุกระดับอายุนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพร้อมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

4. นักเรียนในช่วงอายุ 4,5 และ 6 ปี มีความพร้อมทางจริยธรรมแตกต่างกัน โดยเด็กอายุ 6 ปี มีความพร้อมทางจริยธรรมสูงกว่าเด็กอายุ 5 ปี และ 4 ปี เด็กอายุ 5 ปี มีความพร้อมทางจริยธรรมสูงกว่าเด็กอายุ 4 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

1. แบบทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้อาจนำไปใช้สอนเด็กในระดับอนุบาลในด้านการศึกษาปลูกฝังทัศนคติ และค่านิยมรวมทั้งจริยธรรมและมโนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนในระดับอนุบาล โดยทั่วไปมักจะใช้วิธีการสอนโดยการเล่านิทาน จากนิทานจึงสรุปข้อคิดต่าง ๆ ซึ่งเป็นทัศนคติและค่านิยมที่งดงามและเหมาะสม แต่เมื่อผู้วิจัยได้ทดลองสร้างแบบทดสอบความพร้อมทางจริยธรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน โดยกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ขึ้น แล้วให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นด้วยการเลือกสถานการณ์ที่ตรงกับความคิดของเขาขณะนั้น ผู้วิจัยได้พบว่าวิธีการสอนแนวนี้จะช่วยให้ครูได้รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลมากขึ้น ทั้งนี้เพราะในการเล่านิทานนั้น เมื่อครูถามข้อคิดต่าง ๆ จะมีเด็กตอบเพียง 2 - 3 คน เท่านั้นแต่ถามโดยแบบทดสอบเด็กทุกคนจะได้แสดงความคิดโดยทั่วถึง ยิ่งถ้าเด็กมีความเป็นตัวของตัวเองเพียงไร ครูก็ยิ่งจะได้รู้จักเด็กและทราบแนวความคิดตลอดจนแนวการอบรมจากครอบครัวของเด็กแต่ละคนนั้นมากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนโดยจัดประสบการณ์ให้มีแนวในการฝึกและมีแบบทดสอบเพื่อวัดความคิดนั้น ๆ จึงจัดได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ที่จะช่วยให้ครูได้เข้าใจนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนสิ่งที่เป็นมโนธรรมและคุณธรรมนั้นยากอยู่แล้วที่จะมองเห็นต้องสังเกตจากการปฏิบัติซึ่งบางครั้งอาจจะเข้าใจผิดหรืออาจจะผ่านไปโดยครูไม่ทันได้สังเกตเห็นแต่ถ้าได้มีการทดสอบจะช่วยให้ได้ทราบความคิดของเด็กเร็วยิ่งขึ้น

2. จริยธรรมของเด็กในช่วงอายุต่าง ๆ จากผลการศึกษาค้างนี้สรุปได้ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 4, 5 และ 6 ปี จะพัฒนาสูงขึ้นตาม ระยะเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพวรรณ กิติวิบูลย์ ซึ่งกล่าวว่า การศึกษาของ โกลด์ เบอร์ก และเพียเจต์ รวมทั้งการวิจัยอื่น ๆ เป็นจำนวนมากซึ่งให้ผลตรงกันว่า อายุที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพัฒนาการทางจริยธรรม นั่นคือ อายุมากขึ้นจะมีพัฒนาการ ทางจริยธรรมสูงขึ้น¹

3. จริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนในเพศที่แตกต่างกันจากผลการศึกษา ค้างนี้สรุปได้ว่า เด็กชายและหญิงในช่วงอายุ 4 - 6 ปี มีพัฒนาการและความพร้อมทาง จริยธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไรท์ (Wright) พบว่าชาย-หญิง มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน² และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุเชษฐ์ มาเหรัมย์³ ที่พบว่าระดับจริยธรรมไม่ขึ้นอยู่กับเพศของผู้ตอบ นอกจากนั้นการศึกษาของ วิรัช จายถนอม⁴ ซึ่งศึกษาเด็กอายุ 13-15 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิงมีการคิดหาเหตุผลเชิง จริยธรรมไม่แตกต่างกัน การค้นพบนี้เป็นข้อคิดที่น่าสนใจแก่ที่ว่า เพศไม่ใช่อุปสรรคต่อการ พัฒนาจริยธรรมของเด็กไม่ว่าวัยใด

¹ทิพวรรณ กิติวิบูลย์, "การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก ก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร (ปริญญาโท กศม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522) หน้า 31.

²ดวงเกื้อน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จันท์, จริยธรรมของ เยาวชนไทย, หน้า 17.

³สุเชษฐ์ มาเหรัมย์, อิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรมของ เยาวชนไทย ปริญญาโท กศม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519 หน้า 55

⁴วิรัช จายถนอม, "เปรียบเทียบการคิดหาเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์และการ คิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับอายุ 13 และ 15 ปี ในกรุงเทพมหานครและ ในชนบท" วิทยานิพนธ์ กศม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520 หน้า 57

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กอนุบาลในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น จึงควรได้การศึกษาในเรื่องเดียวกันโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น เช่น ศึกษา ระหว่างเด็กสลัมในกรุงเทพฯ เปรียบเทียบกับเด็กอนุบาลในกรุงเทพฯ หรือศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่สอนหนังสือกับโรงเรียนที่ฝึกความพร้อม หรือศึกษาในภาคอื่น ๆ ของประเทศเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน

2. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรจะได้ศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ประกอบ เช่น ภูมิหลังของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเรื่องจริยธรรมในเด็กก่อนวัยเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อศึกษาเกณฑ์ปกติ ของเด็กไทยก่อนวัยเรียนด้านจริยธรรม

4. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นนี้มีค่าความตรงเป็นแบบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) หากจะมีการศึกษาครั้งต่อไปจะมีการหาค่า Predictive Validity และ Concurrent Validity ด้วยเพื่อที่จะทำให้แบบทดสอบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบทดสอบ

1. สถานการณ์ในแบบทดสอบแต่ละข้อ สามารถดัดแปลงไปใช้เป็นบทเรียนในการฝึกอบรมทางจริยธรรมเด็กก่อนวัยเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ในระหว่างดำเนินการทดสอบ เด็กให้ความสนใจต่อการทำแบบทดสอบเป็นอย่างมากและสนุกสนานกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ แต่เด็กเล็กซึ่งมีสมาธิสั้น จะให้ความสนใจเต็มที่ในช่วงแรกแล้วค่อยลดลงในระยะหลัง ทำให้กองคอยกระดูอยู่เป็นระยะ ดังนั้นในการทดสอบควรมีการพักสักครู่จึงให้กลับมาทำต่อ นอกจากนั้น เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ขวบ จะต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด อาจทำเป็นกลุ่มได้ แต่ต้องไม่เกิน 5 คน ในขณะที่เด็ก

ตั้งแต่ 5 ขวบขึ้นไป ทำไ้กลุ่มละ 10 คน

3. ในการทดสอบ ผู้ทดสอบต้องพยายามนำเด็กอยู่เสมออย่าให้ลืมข้อตกลงว่า เราจะไม่ดูกัน ต่างคนต่างทำ เด็กมักจะถามว่าข้อนี้ถูกไหม ถูกหรือยัง ผู้ทดสอบต้องย้ำว่า ให้คิดเอง เพื่อเน้นให้เด็กเป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุด

4. รูปภาพในแบบทดสอบดึงดูดความสนใจของเด็กมากทำให้เด็กไม่เชื่อเร็วเท่าที่ควร ยิ่งถ้าเป็นภาพสี จะยิ่งน่าสนใจยิ่งขึ้น

5. แบบทดสอบบางข้ออาจจะให้มีคุณภาพดีขึ้นน่าจะได้รับการปรับปรุงในข้อต่าง ๆ ที่อาจเป็นปัญหา เช่น

ข้อที่ 3 ตัวเลือกที่ 3 น่าจะเปลี่ยนเป็น ไม่ไหนเลย

ข้อชวค สถานการณ์น่าจะเปลี่ยนเป็น "คุณครูให้อมยิ้ม แล้วบอกว่า ระบายสีเสร็จจึงจะทานได้ หนูจะ....."

6. การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ใช้จำนวนประชากร เพียง 120 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 40 คน ซึ่งเมื่อคิดเกณฑ์ปกติออกมาแล้ว นั้นว่าน้อยมาก จนไม่อาจจะเป็นตัวแทนประชากรที่แท้จริงได้ หากจะได้มีการศึกษาอีกครั้ง โดยใช้จำนวนประชากรมากขึ้นก็จะช่วยให้ข้อมูลมีความเชื่อถือได้ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แบบทดสอบความพร้อมทางจริยธรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนเป็นเครื่องมือที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้ทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมของเด็ก ตลอดจนอาจขยายออกเป็นแบบฝึกความพร้อม เพื่อครูจะได้เข้าใจเด็กแต่ละบุคคลได้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนอนุบาลจึงน่าจะพิจารณานำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. ครูอนุบาลควรตระหนักถึงความจำเป็น ในการฝึกความพร้อมทางจริยธรรมให้แก่เด็ก และหาโอกาสให้เด็กได้ทดสอบความพร้อมทางด้านต่างๆ ด้วยเพื่อจะได้รู้จักเด็กมากขึ้น

3. สำหรับผู้ที่สนใจจะทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบน่าจะมีการสร้างแบบทดสอบแบบฝึกความพร้อมทางด้านต่าง ๆ สำหรับเด็กอนุบาลเพิ่มมากขึ้น